

שירי אריה ל. שטראוס

(שעה ודור, הוצ' מוסד ביאליק, תשי"א)

את שפתו זו הולמ' החוכן, שיריו —
 שירי הגות והניון, חכמת-אדם וה'
 פילח-אדם, על כבוד-כבודם ישמר
 גם בשעת ההכנעה, — בחינת כהן
 אשר אך יוסיף אצילות והוד בשעה
 שיכרע ברך וישתחוה אפיים ארצה.
 המקשר את הרזון אל החיים
 היא נימת האהבה, בשיריו, שיר
 השירים" הוא כאילו קושר שלושת
 כתרים — לאהבת אדם ונתחיות,
 לאהבת אדם ואלהים, לאהבת אדם
 ומכורה, את, שיר השירים" הפרטי,
 שלו יצק בדפוסי מכתם:

הקתלכנו משותחים, צח קלו דברינו.

צצד עם צצד הקמתיק סוד

קצח עם אחות.

עת נגות קצעור, דמי עם דמך ישוחח.

עת דמנו יקלה, אפר יתנה וקפר.

ע. ב. ג.

ל. שטראוס מצטלבות התרבויות. המרו'
 בעים שלו והקסידות הם מערביים
 לא פחות ממורחיים, ושוב לא תכ'
 חיש בת-שירתו את מליח הראש'
 נים, הם פייסנים בני-יפת שהק'
 דימו לגלות יפיפתו של שם, המכ'
 תמים שחיבר בצורה קלאסית, של
 דיסטיכון יוגנידומי, וכן בת-שיר
 שבנה אותם כמתכונתם של משוררי
 ה-אודות" מבני יוון ורומא — את
 מידת אמנותם קיבל מהגרמנים ש-אי'
 מצרי להם את הצורות האלה והחיו
 אותן, בשיריו העבריים תגלה אפילו
 אליטרציות אשר לכאורה הן מגופי
 אותה שפה בה הן מתגססות, אולם
 דומה והמשורר העביר את סודן אתו
 מירכתי צפון, שם מקורן-מולדתן בשר'
 רת-העמים.

וכצורה כן השפה שפתו — מבר'
 קשת-מסוגגנת, איהתאמות בה ואי'
 התמזגות של יסודות שונים, והוא
 בחד בה שתבטא את אשר לבו
 לפיו מן הסתם לא יגלה, כי לשון
 יס-יוסו שונה הימנה, אך דוקא

על סף שנתו הששים ספרטם
 המשורר האשכנזי-עברי א. ל.
 שטראוס קובץ ראשון של שיריו
 שנכתבו על-ידו עברית, בשנות
 בתורתו יצא לו שם כמשורר גרמני,
 יליד חבל הריינס, מאוהב בגוף
 שהלהיב לבם של משוררים רבים
 וטובים, וחניך השירה הגרמנית הקל'
 אסית, — הקדיש את ביכורי הגותו
 ופיוטו לנוחלה עשירה זו של בני-יפת
 אשר בקרבם גר ומבארם שתו, אף
 הוא היה מרצה תולדות הספרות
 באחד מבתי-המדורש הגבוהים שלהם.
 שעה שגורל יהודי אשכנז התק'
 רב להכרעה חלה בו המורה, וביום
 מן הימים נמצא — חלוץ (וכעבור
 זמן — מורה ומתנד) בארץ-ישראל,
 את המעבר מלשון ללשון הקלה
 עליו ההתעסקות בספרות אידיש
 מימי-הביניים, אשר קשר לה עם
 הספרות הגרמנית מאותה תקופה
 שהיתה נהירה לו ביותר, ואח המעבר
 מגוף לגוף, ומגורל לגורל, שנחננו
 אותותיו בשיריו מהתקופה הזו,א,
 היוקו והעסיקו מאורעות תרצ"ו וימי
 המאבק, קובץ שיריו האחרונים שחי'
 בר בגרמנית מוסב על הנושא הזה:
 ימיו של סולל כבישים ולילותיו של
 העומד על משמרתו.

לודביג שטראוס התחיל כמשורר
 מושפע, שלא מדעת, החוויה וה'
 כאב, ההסתכלות ופריה היו שלו,
 אך אמנותו היחה אינדיווידואלית
 כאמנותו של כנר המבצע מנגינות
 לא לו — והן שלו, בתסד המקוריות
 זכה דוקא ביצירות-ביניים מובהקות,
 הן שיריו של חלוץ עברי אשר לב'
 שו לשון גלות שגורה בסיו, הנהה
 הגיע אל השלב יהשלישי, שיריו
 העבריים של אריה ל. שטראוס הם
 שוב שירים מושפעים, ואולם הפעם
 יקבע המשורר את ההשפעה בעצמו,
 כי היא ביודעים, בחפירתו המתמדת
 באצרות העבר גילה מכבר את
 השירה העברית מימי הביניים, והוא
 חקר ורכש אותה כשם שרכש לו
 מקודם את השירה האשכנזית, וה'
 יהודית-אשכנזית, מאותה תקופה, את
 חסותה של שירת ספרד ביקש ובא'
 צילוחה חפץ.

אולם סגולותיו של קובץ זה, שנק'
 רא בשם „שעות ודור“, הן רב צד'